

Số: 51 /KH-TTYT

Quỳ Châu, ngày 22 tháng 9 năm 2020

KẾ HOẠCH

Triển khai khám sàng lọc, phân loại phát hiện chủ động bệnh Lao trên địa bàn huyện Quỳ Châu năm 2020

Căn cứ Nghị quyết số: 20-NQ/TW ngày 25/10/2017 của Hội nghị lần thứ 6 Ban Chấp hành Trung ương khóa XII đã nêu rõ mục tiêu đến 2030 cơ bản chấm dứt các dịch bệnh AIDS, Lao và loại trừ Sốt rét.

Căn cứ Quyết định số: 374/QĐ-TTG của thủ tướng chính phủ về việc phê duyệt chiến lược quốc gia phòng, chống Lao đến năm 2020 và tầm nhìn đến 2030.

Thực hiện kế hoạch số: 386/BVP ngày 15/6/2020 của Bệnh viện phổi tỉnh Nghệ An về việc triển khai khám phát hiện chủ động bệnh Lao tại huyện Quỳ Châu năm 2020.

Nhằm tăng tỷ lệ phát hiện bệnh Lao tại cộng đồng dân cư và nâng cao nhận thức của người dân về bệnh Lao. Trung tâm Y tế huyện Quỳ Châu xây dựng kế hoạch triển khai khám sàng lọc phát hiện chủ động bệnh nhân Lao trên địa bàn huyện Quỳ Châu với nội dung cụ thể:

I. Mục tiêu:

1. Mục tiêu chung:

Tăng tỷ lệ phát hiện và thu nhận bệnh nhân Lao trong cộng đồng.

2. Mục tiêu cụ thể:

- Tăng tỷ lệ người nghi Lao đến khám, phát hiện tăng $> 15\%$ /năm so với trung bình của 2 năm 2018 - 2019.

- Thu nhận điều trị 100% số người được phát hiện bệnh Lao và điều trị khỏi $> 85\%$.

II. Địa điểm và thời gian triển khai:

1. Địa điểm triển khai:

* Tại 12 xã, thị trấn trên địa bàn huyện Quỳ Châu

Đặc điểm địa lý: Quỳ Châu là một huyện miền núi vùng cao nằm ở phía tây bắc tỉnh Nghệ An, cách thành phố Vinh gần 150 km và có Quốc lộ 48 đi qua. Huyện có diện tích 1058,04 km², có 12 xã, thị trấn bao gồm: 60.955 nhân khẩu, số hộ 14.734 với 84 bản làng, khối xóm, có 02 dân tộc sinh sống là Thái và Kinh, địa hình chia cắt gồm nhiều dãy núi cao, giao thông đi lại khó khăn.

2. Thời gian: Tổ chức triển khai từ ngày 01/10/2020 đến tháng 10/2020 (Lịch có thể thay đổi, kéo dài tùy thuộc vào thời tiết từng vùng và tiến độ triển khai hoạt động của đoàn khám phát hiện chủ động tại các xã, thị trấn).

III. Các hoạt động chính:

1. Khảo sát thực địa và Truyền thông.

- **Địa điểm:** Tại các xã, thôn bản, khối xóm.

- **Nội dung thực hiện:**

*** Khảo sát thực địa.**

- Bệnh Viện phổi phối hợp cùng Trung tâm Y tế huyện Qùy Châu, tổ chức khảo sát địa hình, nơi tổ chức khám của một số xã khó khăn để có phương án triển khai điểm khám cho phù hợp.

*** Truyền thông về bệnh Lao cho người dân trước và tại thời điểm đến khám sàng lọc, về các nội dung:**

+ Các dấu hiệu nghi Lao, phát hiện và điều trị sớm bệnh Lao.

+ Nguyên tắc điều trị bệnh Lao.

+ Các biện pháp phòng, chống bệnh Lao.

+ Xây dựng tài liệu truyền thông phù hợp với từng vùng địa phương.

+ Tăng cường phát bài truyền thông, trước, trong và sau thời gian đoàn khám tại các xã, thôn bản, khối xóm trên hệ thống loa phát thanh.

+ Trạm Y tế xã, cộng tác viên gặp các già làng, trưởng bản để trao đổi về việc khám sàng lọc cho người dân. Lồng ghép, tổ chức các buổi họp của bản để truyền thông và phát các tờ rơi.

2. Khám sàng lọc phát hiện bệnh lao:

- TTYT huyện thông báo thời gian khám cho TYT các xã và người dân trước 2 đến 3 ngày.

- Các xã không thể đi lại được do địa hình khó khăn, khám theo cụm xã, TTYT huyện bố trí cụm khám theo thực tế địa bàn và lịch khám phù hợp.

- Người dân đến sẽ được khám sàng lọc, phân loại, tư vấn, chụp X-quang, số người tổn thương trên phim X-quang sẽ được vận chuyển mẫu đờm làm bằng phương pháp Gene-Xpert, chi phí khám, xét nghiệm và chụp X-quang được miễn phí hoàn toàn cho người dân.

- Dự kiến khám phát hiện chủ động:

+ Số người được khám dự kiến/huyện: 3.540 người với khoảng 5% dân số của huyện.

+ Số người chụp X-quang dự kiến: 354 người/huyện, số lượng dựa vào thực tế người dân đến khám.

+ Số Mẫu đờm xét nghiệm bằng phương pháp Gen-Xpert là tất cả người có tổn thương nghi Lao trên phim X-quang, dự kiến 354 mẫu/huyện.

3. Kết quả khám sàng lọc:

- Nếu xét nghiệm đờm bằng phương pháp Gene-Xpert dương tính (+), không kháng Rifampicin Tổ chống lao TTYT huyện, phối hợp với Trạm Y tế xã thông báo cho người bệnh để được tư vấn và đưa vào đăng ký điều trị.

- Nếu xét nghiệm đờm bằng phương pháp Gene-Xpert kết quả có vi khuẩn lao, kháng Rifampicin, chuyển bệnh nhân lên Bệnh viện Phổi tỉnh, hội chẩn điều trị.

- Nếu xét nghiệm đờm bằng phương pháp Xpert (-) nhưng X-quang phổi có tổn thương nghi Lao, tư vấn chuyển lên Bệnh viện Phổi khám xác định lại theo quy định của chương trình.

- Các trường hợp tổn thương ngoài Lao khác, các bác sĩ khám trực tiếp sẽ tư vấn cho bệnh nhân.

4. Tổ chức thực hiện:

- Bệnh viện Phổi: Phối hợp TTYT huyện lập kế hoạch triển khai thực hiện và cùng TYT các xã tổ chức buổi khảo sát và triển khai khám tại TYT các xã.

- Trung tâm Y tế huyện căn cứ kế hoạch tham mưu cho UBND huyện Quỳ Châu ban hành Công văn chỉ đạo UBND các xã, các ban, ngành, đoàn thể, cùng tham gia hỗ trợ tích cực trong việc triển khai các hoạt động khám sàng lọc bệnh Lao tại cộng đồng.

- TTYT huyện căn cứ điều kiện thực tế, xây dựng lịch khám và các phương án thực hiện khám tại cho phù hợp.

- Trạm Y tế các xã tham mưu cho UBND xã ban hành kế hoạch và thông báo và lịch khám cho người dân đến Trạm Y tế xã được khám, tư vấn, sàng lọc bệnh Lao.

- Trạm Y tế các xã bố trí bàn đón tiếp, ghế ngồi chờ; các phòng khám và cử cán bộ phối hợp trong quá trình đoàn triển khai.

6. Tổng hợp, thống kê, báo cáo:

Tất cả phiếu khám, danh sách khám, danh sách chụp, danh sách xét nghiệm được thu thập chuyển về Bệnh viện Phổi tỉnh thống kê, báo cáo.

7. Dự kiến kinh phí.

Từ nguồn kinh phí được chi trả theo kế hoạch đã được Bệnh viện Phổi tỉnh phê duyệt để triển khai thực hiện.

Trên đây là Kế hoạch phát hiện chủ động bệnh nhân Lao tại huyện Quỳ Châu tỉnh Nghệ An năm 2020. Trong quá trình triển khai thực hiện kế hoạch, nếu có khó khăn vướng mắc, các xã, thị trấn báo cáo về TTYT huyện xem xét, xử lý theo quy định./.

Nơi nhận:

- Sở Y tế Nghệ An;
- BVP nghệ An;
- Chủ tịch, các PCT-UBND huyện;
- CVP UBND huyện;
- UBND các xã, thị trấn;
- TYT các xã, thị trấn::
- Lưu: VT.

GIÁM ĐỐC

Đặng Tân Minh

Phụ lục

LỊCH KHÁM SÀNG LỌC CHỦ ĐỘNG BỆNH LAO

TT	Tên xã, thị trấn	Địa điểm khám	Thời gian triển khai	Ghi chú
1	Thị Trấn	Tại TYT xã	Sáng ngày 3/10/2020	
	Châu Phong	Tại TYT xã	Chiều ngày 3/10/2020	
2	Châu Bình	Tại TYT xã	Sáng ngày 4/10/2020	
	Châu Thuận	Tại TYT xã	Chiều ngày 4/10/2020	
3	Châu Hoàn	Tại TYT xã	Sáng ngày 5/10/2020	
	Diên Lâm	Tại TYT xã	Chiều ngày 5/10/2020	
4	Châu Thắng	Tại TYT xã	Sáng ngày 6/10/2020	
	Châu Tiến	Tại TYT xã	Chiều ngày 6/10/2020	
5	Châu Bình	Tại TYT xã	Sáng ngày 7/10/2020	
	Châu Nga	Tại TYT xã	Chiều ngày 7/10/2020	
6	Châu Hạnh	Tại TYT xã	Sáng ngày 8/10/2020	
	Châu hội	Tại TYT xã	Chiều ngày 8/10/2020	
7	TTYT Quỳ Châu	PKNT ARV/ Methadole	Từ ngày 9 - 11/10/2020	

Lưu ý: Thời gian tổ chức triển khai khám sàng lọc tại địa điểm các xã, thị trấn sẽ có sự thay đổi và tùy vào tình hình thực tế của từng địa phương, để bố trí cho phù hợp để thực hiện đảm bảo chỉ tiêu kế hoạch.

TRUYỀN THÔNG PHÒNG CHỐNG LAO TẠI CỘNG ĐỒNG

Bệnh lao là một bệnh truyền nhiễm do vi khuẩn lao gây nên, bệnh lây truyền chủ yếu qua đường hô hấp. Nguồn lây của bệnh lao là những bệnh nhân lao phổi. Người bị lây nhiễm do hít phải vi khuẩn lao của bệnh nhân lao phổi bắn ra môi trường xung quanh khi ho, khạc, hắt hơi, hoặc khi tiếp xúc trong thời gian dài và liên tục.

Những người mắc bệnh lao thường có các biểu hiện:

+ **Ho kéo dài trên 2 tuần (ho khan, ho có đờm hoặc ho ra máu).**

+ **Gầy sút, kém ăn, mệt mỏi.**

+ **Sốt nhẹ về chiều.**

+ **Ra mồ hôi "trộm" ban đêm, kèm theo đau ngực, đôi khi khó thở.**

Khi có các biểu hiện trên, người bệnh cần đến ngay các cơ sở y tế để được khám, tư vấn và xét nghiệm bệnh lao.

Người dân tuyệt đối không tự ý dùng thuốc, chữa bệnh bằng thuốc nam, thuốc lá sẽ làm bệnh thêm trầm trọng.

Bệnh lao có thể chữa khỏi, nếu như người bệnh được chẩn đoán, phát hiện sớm và điều trị kịp thời.

Để thanh toán được bệnh lao và chấm dứt bệnh lao vào năm 2030 cần sự vào cuộc của tất cả ban ngành đoàn thể, mọi người dân trên địa bàn.

Năm 2020 Bệnh viện Phổi Nghệ an phối hợp TTYT huyện, các TYT xã tổ chức khám sàng lọc, chụp phim XQ, xét nghiệm miễn phí cho người dân để phát hiện bệnh lao.

Kính mời người dân đến khám tại TYT xãtừ ngày.... Đến ngày..... Để được khám bệnh, chụp phim XQ và xét nghiệm miễn phí. Trân trọng kính mời bà con nhân dân.